

ВОДА. СТАНДАРТИ ISO І ПРОТОКОЛ З ПРОБЛЕМОЮ ВОДИ І ЗДОРОВ'Я

Роджером Артгерц, Всесвітня організація охорони здоров'я,
П'єр Стюдер, голова Цільової групи з показників та звітності в рамках Протоколу з проблем води і здоров'я

ВОДА. СТАНДАРТИ ISO І ПРОТОКОЛ ПО ПРОБЛЕМАМ ВОДИ І ЗДОРОВ'Я

Роджером Артгерц, Всемирная организация здравоохранения,

Пьер Стюдер, Председатель целевой группы по показателям и отчетности в рамках Протокола по проблемам воды и здоровья

WATER. ISO STANDARDS AND THE PROTOCOL ON WATER AND HEALTH

Mr. Roger Aertgeerts, World Health Organization,

Mr. Pierre Studer, Chairperson of the Task Force on Indicators and Reporting within the Framework of Protocol on Water and Health

Коли мова йде про доступ до водопостачання і санітарії, європейський регіон не розглядається як регіон особливої стурбованості. Однак, за даними останніх років, наприклад 2006, зібраними Спільною програмою моніторингу (JMP) [1] WHO/UNICEF у 54 країнах європейського регіону WHO, санітарна революція, розпочата наприкінці дев'ятнадцятого сторіччя, далека від завершення.

Регіон нараховує 887,5 млн. населення. Із них 619,5 млн. — міські мешканці (69,9 %), а 267,9 млн. (29,1 %) проживають у сільській місцевості. Географічно така картина залежить від доступу до покращених джерел водопостачання і санітарії. 593,3 млн. мешканців міського населення мають доступ до покращених джерел водопостачання з водопроводом на подвір'ї або в помешканні, 19,7 млн. — до інших джерел поліпшеного водопостачання, а 3,0 млн. людей ще залежать від незабудованих джерел води. З іншого боку, у сільській місцевості 210,5 млн. мають доступ до поліпшених джерел, 183,3 мільйони — до водопровідної води в помешканні, на подвір'ї або на ділянці, 57 млн. — до іншої форми поліпшеного водопостачання; проте 17,4 млн. людей у сільській місцевості Європи все ще залежать від необладнаних джерел. Якість питної води в Європейському Союзі (ЄС) регулюється Директивою Ради ЄС 98/83/ЄС, яка замінила колишню Директиву 80/778/ЄЕС на питну воду. Держави-члени ЄС повинні звітувати кожні три роки згідно з форматом, встановленим для звітності Директивою 91/692/ЄЕС.

Розглядаючи звіт за 1999—2001 роки, Комісія встановила, що параметри, які частіше за все викликають невідповідність на європейському рівні, охоплюють загальну бактерію групи кишкової палички, фекальні ко-

ліформи, фекальні стрептококи, пестициди, нітрати, нітрити і цілий ряд органолептичних характеристик.

Щодо східних частин європейського регіону, то ситуація тут набагато гірша порівняно із західною. У зв'язку із загальним незадовільним станом міської інфраструктури і трубопроводів, прокладених у будинку, на подвір'ї або ділянці, не забезпечується постійне постачання чистої питної води. Витоки в розподільній мережі є загальними, безперервність постачання невизначена, якість води часто не відповідає настановам з якості WHO [2].

Протокол з проблем води і здоров'я

У 1999 році 36 країн європейського регіону підписали Протокол з проблем води і здоров'я до Конвенції 1999 року про охорону і використання трансграничних річок і міжнародних озер. Цей Протокол — перший міжнародний інструмент сталого управління водними ресурсами, пов'язаний із охороною здоров'я людини, зокрема, зі зменшенням захворювань, пов'язаних з водою.

WHO та Європейська Економічна Комісія ООН (UNECE) ведуть один із секретаріатів Протоколу, який зобов'язує сторони встановити цільові показники, відслідковувати й повідомляти стосовно досягнутих результатів. Цілі стосувалися: якості питної води; рівня продуктивності, якого повинні досягати ці системи; застосування визнаної належної практики.

Сторони Протоколу заснували Цільову групу з мандатом на розроблення мінімального набору загальних і гармонізованих на регіональному рівні показників [3]. Цільова група визнала актуальність комплексного підходу з оцінювання ризику до управління ризиками у Плані безпеки води (WSP) [4] і використовувала його, як основу для своєї роботи.

